DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

25. september 2003 *

I sag C-74/02,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved G. zur Hausen, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

Forbundsrepublikken Tyskland ved W.-D. Plessing og M. Lumma, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

* Processprog: tysk.

angående en påstand om, at det fastslås, at Forbundsrepublikken Tyskland har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/94/EF af 13. december 1999 om adgang til forbrugeroplysninger om brændstoføkonomi og CO_2-emissioner i forbindelse med markedsføring af nye personbiler (EFT 2000 L 12, s. 16), idet den ikke inden for den fastsatte frist har truffet de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme direktivet,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, M. Wathelet (refererende dommer), og dommerne P. Jann og A. Rosas,

generaladvokat: J. Mischo
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 5. marts 2002 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i medfør af artikel 226 EF anlagt sag med påstand om, at det fastslås, at Forbundsrepublikken Tyskland har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/94/EF af 13. december 1999 om adgang til forbrugeroplysninger om brændstoføkonomi og CO_2-emissioner i forbindelse med markedsføring af nye personbiler (EFT 2000 L 12, s. 16, herefter »direktivet«), idet den ikke inden for den fastsatte frist har truffet de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme direktivet.

2 Da Kommissionen ikke fra de tyske myndigheder havde modtaget nogen meddelelse om, at direktivet var blevet gennemført i tysk ret, indledte den traktatbrudsproceduren. Efter i en åbningsskrivelse at have anmodet Forbundsrepublikken Tyskland om at fremsætte sine bemærkninger, og da den ikke var blevet overbevist på grundlag af den tyske regerings svar, tilsendte Kommissionen den 25. juli 2001 Forbundsrepublikken Tyskland en begrundet udtalelse. Da Forbundsrepublikken Tyskland ikke besvarede denne udtalelse, har Kommissionen anlagt nærværende sag.

Retsgrundlaget

3 Formålet med direktivet er at sikre, at oplysninger om nye personbilers brændstoføkonomi og CO_2-emissioner gøres tilgængelige for forbrugerne, når bilerne udbydes til salg eller leasing i Fællesskabet, således at forbrugerne kan foretage et informeret valg.

4 I henhold til direktivets artikel 12, stk. 1, skulle medlemsstaterne senest den 18. januar 2001 sætte de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme direktivet og straks underrette Kommissionen herom.

Traktatbruddet

Parternes argumenter

5 Kommissionen har anført, at enhver medlemsstat, som et direktiv rettes til, i henhold til artikel 249, stk. 3, EF og artikel 10, stk. 1, EF er forpligtet til at nå de deri tilsigtede mål inden for den i direktivet fastsatte frist.

6 I nærværende sag var medlemsstaterne i henhold til direktivets artikel 12, stk. 1, forpligtet til senest den 18. januar 2001 at gennemføre direktivet i intern ret og at underrette Kommissionen om de vedtagne gennemførelsesforanstaltninger, hvilket ikke er sket.

7 Den tyske regering har ikke bestridt den forsinkede gennemførelse af direktivet.

8 Den har imidlertid understreget, at gennemførelsen af direktivet er ved at være afsluttet, hvilket Kommissionen burde have taget hensyn til før sagsanlægget. Kommissionen må derfor frakendes enhver retlig interesse.

9 Desuden kan den forsinkede gennemførelse af direktivet forklares ved det forhold, at tysk ret — før gennemførelsen af direktivet — krævede, at der blev tilvejebragt et retsgrundlag. Dette skete den 30. januar 2002 ved vedtagelsen af Gesetz zur Umsetzung von Rechtsakten der Europäischen Gemeinschaften auf dem Gebiet der Energieeinsparung bei Geräten und Kraftfahrzeugen — Energieverbrauchskennzeichnungsgesetz (lov om gennemførelse af De Europæiske Fællesskabers retsakter vedrørende energibesparelse ved apparater og køretøjer). Bekendtgørelsen om gennemførelse af direktivet kan nu vedtages på dette grundlag.

10 Endelig har den tyske regering anført, at gennemførelsen af direktivet med vilje var blevet forsinket ud fra et ønske om at undgå overflødig sagsbehandling, idet

man samtidig med gennemførelsen ville behandle Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/55/EF af 18. september 2000 om energieffektivitetskrav for forkoblinger til lysstofbelysning (EFT L 279, s. 33).

11 Kommissionen har under ét afvist den tyske regerings argumenter vedrørende bestemte særegenheder i den tyske interne retsorden samt vedrørende det forhold, at Forbundsrepublikken ville effektivisere sagsbehandlingen og derfor valgte på én gang at gennemføre det omhandlede direktiv og de andre senere udstedte direktiver vedrørende miljøbeskyttelse.

12 Ifølge Domstolens faste praksis har disse omstændigheder nemlig ingen betydning ved prøvelsen af en traktatbrudssag.

13 Kommissionen er endvidere af den opfattelse, at det forhold, at gennemførelsen af direktivet i tysk ret er nært forestående, er irrelevant. Dette alene kan ikke fratage Kommissionen enhver retlig interesse.

14 Endelig følger det af Domstolens faste praksis, at spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger traktatbrud, skal vurderes ved udløbet af fristen i den begrundede udtalelse.

Domstolens bemærkninger

15 Indledningsvis bemærkes, at det følger af fast retspraksis, at spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger et traktatbrud, skal vurderes på baggrund af forholdene i

medlemsstaten, som de var ved udløbet af fristen i den begrundede udtalelse (jf. bl. a. dom af 15.3.2001, sag C-147/00, Kommissionen mod Frankrig, Sml. I, s. 2387, præmis 26, af 4.7.2002, sag C-173/01, Kommissionen mod Grækenland, Sml. I, s. 6129, præmis 7, og af 10.4.2003, sag C-114/02, Kommissionen mod Frankrig, Sml. I, s. 3783, præmis 9).

16 I den foreliggende sag er det ubestridt, at Forbundsrepublikken Tyskland ikke har truffet de nødvendige foranstaltninger for at sikre en fuldstændig gennemførelse af direktivet inden for den fastsatte frist.

17 Det forhold, at vedtagelsen af en gennemførelsesforanstaltning er nært forestående, har ingen betydning og kan ikke fratage Kommissionen enhver retlig interesse i at anlægge en traktatbrudssag, idet det er Kommissionen, der i henhold til fast retspraksis skønner, om det er passende at anlægge en sådan sag eller ikke (jf. bl.a. dom af 14.5.2002, sag C-383/00, Kommissionen mod Tyskland, Sml. I, s. 4219, præmis 19).

18 Det skal tilføjes, at en medlemsstat ifølge fast retspraksis ikke kan påberåbe sig bestemmelser, fremgangsmåder eller forhold i sin nationale retsorden til støtte for, at forpligtelser og frister, der følger af et direktiv, ikke overholdes (jf. bl.a. dom af 8.3.2001, sag C-276/98, Kommissionen mod Portugal, Sml. I, s. 1699, præmis 20, og dommen af 10.4.2003, Kommissionen mod Frankrig, præmis 11).

19 Kommissionens påstand bør derfor tages til følge.

20 Det må herefter fastslås, at Forbundsrepublikken Tyskland har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til direktivet, idet den ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme direktivet.

Sagens omkostninger

21 I medfør af procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand derom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Forbundsrepublikken Tyskland tilpligtes at betale sagens omkostninger, og denne har tabt sagen, bør det pålægges Forbundsrepublikken Tyskland at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

1) **Forbundsrepublikken Tyskland har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/94/EF af 13. december 1999**

om adgang til forbrugeroplysninger om brændstoføkonomi og CO_2-emissioner i forbindelse med markedsføring af nye personbiler, idet den ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme direktivet.

2) Forbundsrepublikken Tyskland betaler sagens omkostninger.

Wathelet Jann Rosas

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 25. september 2003.

R. Grass

Justitssekretær

M. Wathelet

Formand for Første Afdeling